

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIEN EN ENERGIE

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Richtlijnen voor stipte betalingen bij overheidsopdrachten

1. INLEIDING

Overheidsopdrachten vormen een belangrijk deel van de economie en een groot aantal ondernemingen, inclusief KMO's, levert prestaties aan overheden. Stipte betalingen voor deze prestaties zijn belangrijk voor de liquiditeit en het financieel beheer van ondernemingen. Dit is in het bijzonder van belang voor kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) die vaak sterker getroffen worden door laattijdige betalingen. Deze mededeling formuleert daarom enkele richtlijnen voor stipte betalingen bij overheidsopdrachten van de Vlaamse overheid. Deze mededeling is van toepassing op alle huidige en geplande klanten van het dienstencentrum boekhouden.

2. RICHTLIJNEN VOOR STIPE BETALINGEN

2.1. Elektronische facturatie (e-invoicing)

Door e-facturatie kan de Vlaamse overheid haar betaaltermijnen beter respecteren. De ontvangst van de factuur is gegarandeerd, een snellere goedkeuring is mogelijk. De doorlooptijd van e-facturen is gemiddeld 8 à 10 dagen korter dan bij papieren, gescande of PDF-facturen. Daarnaast is er bij elektronische facturatie duidelijkheid over de ontvangstdatum van de factuur waardoor de vervaldatum vast staat.

De Vlaamse Regering heeft op 16 december 2016 beslist dat voor alle nieuwe opdrachten vanaf 1 januari 2017 leveranciers een e-factuur moeten zenden naar de Vlaamse overheid. Het e-invoicingteam van de Vlaamse overheid rapporteert vandaag voor het geheel van de Vlaamse overheid over de voortgang van de digitalisering van de facturen. Deze rapportering is op maandbasis en resulteert in een globaal cijfer voor de Vlaamse overheid en in een rangschikking van de financiële systemen. Deze informatie is ontsloten via <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing/resultaten>. Met een volume van 61% volwaardige e-facturen (april 2019) neemt de Vlaamse overheid het voortouw in Europa, maar er is nog heel wat ruimte voor verbetering.

Richtlijn: Alle entiteiten van de Vlaamse overheid verhogen hun inspanningen voor de digitalisering van het facturatieproces. Ze nemen initiatief om hun opdrachtnemers te stimuleren tot elektronische facturatie¹ en wijzen op de snellere betaling bij e-facturatie.

¹ Zie de initiatieven op <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing-entiteiten-vo>

2.2. Zinvol toepassen van de verificatie- en betalingstermijn bij overheidsopdrachten

Het koninklijk besluit van 14 januari 2013² tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken (hierna "KB Uitvoering") hanteert als principieel uitgangspunt een verificatietermijn van maximaal 30 dagen, gevolgd door een betalingstermijn van maximaal 30 dagen³. De verificatietermijn dient om na te gaan of het gevorderde bedrag overeenstemt met de uitgevoerde prestaties en bijgevolg voor betaling kan worden aanvaard⁵. De betalingsregels van het KB Uitvoering gelden principieel voor alle overheidsopdrachten met een geraamd bedrag groter dan of gelijk aan 30.000 euro excl. BTW⁶.

Het is aangewezen dat alle entiteiten én alle financiële systemen van de Vlaamse overheid hun facturen zo snel mogelijk na de volledige goedkeuring (d.w.z. na de inhoudelijke, budgettaire en boekhoudkundige controle)⁷ betalen. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – als grootste klant van het centrale financiële systeem ORAFIN - besliste reeds zijn facturen 20 dagen voor de vervaldag te betalen (indien de factuur werd goedgekeurd). Deze beslissing wordt aangescherpt om een snellere betaling te operationaliseren als 'onmiddellijke betaling na het doorlopen van de goedkeuringsstroom'.

Het is ook aangewezen dat een aanbesteder altijd zorgvuldig nagaat of wel een verificatietermijn nodig is. De aanbesteder heeft namelijk de mogelijkheid om in de opdrachtdocumenten uitdrukkelijk te bepalen dat er geen verificatietermijn wordt toegepast. In een nieuwsbrief 'overheidsopdrachten' wordt de aandacht van de aanbesteders hierop gevestigd en verduidelijkt in welke gevallen het opportuun is om geen verificatietermijn toe te passen. Enkele voorbeelden:

- *Opgdrachten tegen een globale prijs (studieopdrachten, communicatieopdrachten, ...):*
Voor opdrachten die worden gegund aan een globale prijs (=een forfaitaire prijs die alle prestaties dekt) heeft een verificatietermijn geen zin. Indien uit het nazicht blijkt dat het bedrag op de factuur overeenstemt met het gegunde bedrag kan dit onmiddellijk in betaling worden gesteld.
- *Opgdrachten voor niet-complexe goederen (kantoorbenodigdheden, verbruiksgoederen, ...):*
Bij opdrachten voor de levering van niet-complexe goederen waarvan de hoeveelheid en de prijs bij het plaatsen van de opdracht vastliggen (x stuks aan prijs y) is een verificatietermijn in de regel niet nodig. Bij ontvangst van de goederen kan er onmiddellijk worden nagekeken of het correcte aantal is geleverd en of het correcte bedrag op de factuur is vermeld. Dit kan vervolgens onmiddellijk in betaling worden gesteld.

Richtlijn: Voor opdrachten waarbij de uit te voeren prestaties en hoeveelheden bij het plaatsen reeds volledig vastliggen en het om niet-complexe prestaties gaat, wordt geen verificatietermijn toegepast. De aanbesteder ontvangt onmiddellijk de factuur⁸, gaat na of het gevorderde bedrag voor betaling kan worden aanvaard en betaalt van zodra het volledige goedkeuringsproces (inhoudelijke, budgettaire en boekhoudkundige) van de factuur is doorlopen.

² Zoals gewijzigd door het 'reparatie-KB' van 22 mei 2014

³ Behoudens de afwijkingmogelijkheden van het KB Uitvoering

⁴ Voor erkende gezondheidsverstrekkers bedraagt de betalingstermijn 60 dagen voor bepaalde opdrachten

⁵ De verificatietermijn kan niet zonder meer worden gelijkgesteld met de oplevering van de opdracht. De oplevering is er immers op gericht om na te gaan of de uitgevoerde prestaties overeenstemmen met de regels van goed vakmanschap en met de voorwaarden van de opdracht. Bij opdrachten met een eenmalige betaling of bij een saldobetaling vallen verificatie en oplevering weliswaar samen. Bij opdrachten zonder verificatietermijn zal in dat geval de oplevering moeten gebeuren tijdens de betalingstermijn, onmiddellijk na ontvangst van de factuur.

⁶ Voor overheidsopdrachten met een geraamd bedrag kleiner dan 30.000 euro excl. BTW geldt de wet betalingsachterstand van 2 augustus 2002 indien noch de opdrachtnemer, noch de aanbesteder betalingsvoorwaarden hebben bepaald.

⁷ Voor de lijst van de financiële systemen van de Vlaamse overheid zie <https://overheid.vlaanderen.be/e-invoicing/resultaten>

⁸ De factuur geldt als schuldvordering.

Voor de opdrachten waarbij wel een verificatietermijn wordt toegepast is het belangrijk dat de verificatietermijn niet wordt gebruikt om kunstmatig de betalingstermijnen te verlengen door de beëindiging van de verificatie uit te stellen. Indien een verificatietermijn verstrijkt op de datum dat alle verificatiehandelingen zijn verricht, kan de betaling snel gebeuren aangezien het volstaat om na te gaan of het bedrag van de factuur overeenstemt met het bedrag dat bij de verificatie is aanvaard.

Richtlijn: bij opdrachten met een verificatietermijn gebeurt de verificatie binnen een termijn van maximaal 30 dagen vanaf de ontvangst van de schuldvordering of de ontvangst van de levering of de dienst. Hierbij is het belangrijk dat de entiteiten de verificatietermijn van de werken, leveringen of diensten opvolgen (registreren van aanvang en einde). Voor de entiteiten die gebruik maken van eDelta Enterprise Edition wordt dit automatisch bijgehouden. De entiteiten betalen onmiddellijk nadat het volledige goedkeuringsproces (inhoudelijke, budgettaire en boekhoudkundige) van de factuur is doorlopen.

2.3. Rapportering inzake betalingsgedrag

Om de evolutie van de stipte betalingen op te volgen wordt sinds 2017 via een mededeling aan de Vlaamse Regering een rapportering rond betaalgedrag voorgesteld. Deze mededeling beperkt zich tot het betaalgedrag voor de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap. Na goedkeuring door de leidend ambtenaren is het mogelijk deze rapportering te veralgemenen voor het betaalgedrag van de volledige Vlaamse overheid.

Richtlijn: Alle entiteiten én alle financiële systemen van de Vlaamse overheid rapporteren over het percentage tijdig betaalde facturen. De rapportering over het betaalgedrag van de Vlaamse overheid maakt een vergelijking van het percentage tijdig betaalde facturen bij de entiteiten mogelijk. De richtlijnen van deze mededeling zullen in 2021 geëvalueerd worden.

Geert BOURGEOIS
Minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands beleid en Onroerend Erfgoed

Lydia PEETERS
De Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie